

השבועון המצויר
לאינפורמציה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב
(ליד תיאטרון "אתל")
ת.ד. 136, טל. (זמני) 66785
מקום להפצות: "עולמפרס"
משרד המערכת בירושלים:
רחוב דוד המלך (יוליאן),
מול משרד הסעד.

2/6 י"ב

מכתבים

אישי-השנה

לדעתי עליכם לעשות את מה שעשיתם בשנה הקודמת לבחור סמל — ולא אישי-שנה. העשיתי את הבחור באדם שיסמל את הדרדרות המוסר בארץ ונל השחיתות המביש הנורא מכל צד. אליהו שרון, תל-אביב

אישי-השנה הוא שוב העולה החדש. אלא שהי שנה הצטיין בחוש יותר ביקורתי ונמנע לעלות ארצה באותו חפזו של אשתדן.

זונה לרמן, פתח-תקוה
... אמיל שמורק שהעז לומר את האמת על הנכבים.

ישיעיהו חסון, ירושלים
... היהודי האמריקאי הפשוט אשר רק הדרות לתמיכתו העיקשת מצליחה מדינת ישראל להתקיים. הוא איש השנה.

אהרון הרצפלד, תל-אביב
ללא היה דוד בן-גוריון איש הדור, הייתי מציע אותו לתואר אישי-השנה. במקום זה אני ממנה את דולק הורוביץ שירע איר להוציא כספים מחוץ לארץ כדי להבטיח את כלכלת הארץ.

אברהם נדבלי, תל-אביב
אם יש לכם דם — מני את גרשון פאר כאיש השנה. הוא סמל ישר היסטורי — לוקח מעשיר כדי לתת לעני ואביון...

נחמן בראון, נתניה
"חוגי הרעים"
פעולתכם אינה הנסיון הראשון לארנו נוער על בסיס בלתי-מפלגתי. כבר קדמו נסיונות כאלה ובכולם היה נמצא רצון טוב אך כולם נכשלו כיוון שחסרה המסגרת המחייבת לפעולות. אסור לשכוח את רגע כי הסקולות היא נשמת אפה של כל תנועה כזאת — אשר בלעדיה היא מוכרחה להתנתק.

אליעזר אשכנז, ירושלים
הקמחם את חוגי הרעים אך עדיין לא נתמלאה המשימה להקים את החוגים במקומות מחוץ לתל-אביב.

חברה חיפאית
עם התכנס הגרעין בתל-אביב יפתחו החוגים גם בפעולה גם בשאר חלקי הארץ.

בעקבות ובעניין קורא אני על התלבטויות הנוער הבלתי-מפלגתי ליצור חברה דרמטית. (ננס כאן קיימת שאיפה דומה) אלא שהעניין כאן הוא ליצור תאי נוער יהודיים. התייחס לכך באה מתוך הערכה שרוב נשואי-התורבות. לפני כשנה הוקם (על-ידי שלוש צעירים) מועדון שנקרא "40-20 קלוב", שזו גיל הכריז.

אחת לשבועיים מתקיים ערב חברתי; לעתים אנו יוצאים מחוץ לעיר, עורכים מדורה, שרים וצולים נקניקיות. איני מנסה ליצור אצלכם תיאור בור, אלא לקבוע עובדות.

כרמלי ברון, נקובר, קנדה
עובדות טעיונות למדי, מה?

מי מכיר, מי יודע?
עד לפני כמה שבועות הייתי בחור מאושר, מאורם לבחורה נחמדה. לרוע מזלי הראיתי לה

את הרפורטז'ה שלכם המספרת איך מוצא להתחתן בלי השתתפות רכנים. ואז קרה האסון — ארוסתי השתבשה מתאם ואינה רוצה להתחתן בנכחותו של "אתה לא מתפוס רוצה חיה תחת חופה". היא הכריזה.

נו ? תפסת אותה ?
שלמה הררי, חיפה

נראה פרטית
קראתי את מאמרם "הפרוצה. הנער והכוש" (העולם הזה 271)... לעולם לא היה עולה בדעתי שתיאטרון כמו אוהל עלול לעשות מעשה מבין מעין זה — ללכת ולהשמיט את עצמו בפני הצניזורה ובניגוד למסכנות הצנזורה לקיים את דרישורי תיה ולהציג בפניה פרטית לביקורת.

אליהו אסטרוב, תל-אביב
לשון של ציבאות
תורה רבה עבור סיפור אנושי, הונן ועדיין. הייתי יודע של יעקב שכטר והתאבדותו (העולם הזה 772) נקעה ללכי. הבנת העיתונים האחרים, רודפי הסנסציות, שנעצו את צפורניהם בנוסחו, העלתה בפי כמה מלים רוסיית.

י. א. תל-אביב
שש. לא בקול רט.

במו עיני

ברכה דקדוקית

במסיבה של עולים חדשים הרים אחד העולים, שמר אותו יום את לימודיו ב"אולפן לעברית, כוס לחיי הנוכחים. הוא פנה לעבר הגברים וקרא "לחיים", אחר פנה לעבר הנערות, חזר בינו לבין עצמו על כלל דקדוק, וקרא "לחיות!"

הקוראת פרידה בג' דוב, תל-אביב, נח (דקדוק).

מני 11, זוכה בפרס של 1 ל"י (דקדוק).

החגורה המתהדרת

מאמרם, "החגורה המתהדרת" (העולם הזה 772) נשל את שנה בלילה. הרמז כי סלאח אל-דין חרש יכול לאחד את הערבים ולעלות על ישראל העיק עלי כסיוט.

דוד אורנשטיין, תל-אביב
כנכה שאיבד את רגלו בחיות הדרום לא יכולה לראות ללא רטט בלב את תמונת ספינקא היה ב"י. המצריים שהיו מעבר לחיות. האמנם לא יקום אדם ויניר לשני הצדדים לשים קץ למיטפוטם על היסוכובים הכאים?

נכה, תל-אביב
התלהבותו של העולם הזה לחסיכה של גניב מס' תיעה, רק עכשיו אני תוסס כמה ספינקא היה ב"י. שסילק בעוד מועד את יריבו הישראלי של גניב, ינאל אלון, תורד בגלוי: בשטח זה, לפחות, ב"י. עולה על פארק.

שלום ברוט, חיפה
אבל מי עולה על מי ברוט ?
חללית

כשעקבתי אחרי הצלחות המעופפות (העולם הזה 772) נתקלתי ב"חללית". דוילקוס, איזה מין סלט זה ? ומי המציא אותו?

אסתר קורי, ירושלים
סלט פוטוריסטי במקצת. המלה היא תרומת העולם הזה, מתכוונת למונח האנוני ספינקא, שים, ספינקא חלל המפלגה מוכנס לכוכב.

פוגרום או לא פוגרום?
אילו הייתי עורך העיתון לא הייתי מסכים לפרסם את המכתב על דו"ח רמלה תחת הכותרת, "פוגרום ברמלה" (העולם הזה 771). לדעתי לא הית זה פוגרום אלא רק התנגשות בין נער ערבי ויהודי אשר כתוצא ממנה קרה מה שפרסם. אמנם יש להתרעע על כך אולם לא צריכה זה. אלני נפתח מה לשטן.

מאיר צהר, נתניה
זעם כמדוא הקיסור
מכיו תדמה עומדים אנו למקרא המאמר "חזי רה לימי הביניים" (העולם הזה 766) אשר בדרך סלא נתגלגל לכאן. לנלוססו מכנס באיחור מה. אינכם יכולים לתאר לעצמכם את הלהיטות שמאמר זה השווה על אנשי הצהר: דכאון ללא נבול, רגשות חימה ואולתיר ועליה ניכרת של מניית המפגרים בעקבות. אפילו המספומים הציג ניים ביותר שכתובנו לא שערנו לעצמם כי במ שך החדשים שדענו מן הארץ תורדר זאת לתהום כה עמוקה.

אברהם אריאל, אלכסנדר דורו, על טיפון א/ק יפ

כל צדדי ב"י.
מדוע יוצא תמיד ב"מקרה" כל מאמר וכל העי רכה על ב"י. ב"י כמון עוקצני, בקורת, וסרקס טי. אל לכם להמציא נושאים שליליים בלבד ולהתעלם מן החיוב.

ה. כהנא, בני-ברק
אין כל צורך לקרוא כהנא לחשוש. העולם הזה גם בלי 29, האישיות המדינית החזקה ביותר במדינת כיום.

על הגובה
במסור טיים (העולם הזה 769) נאמר כי רשיון טיים מכיר ראשון הוא רשיון התעופה הבינלי אומי הנכונה ביותר... ישנה דרנה יותר נכונה לגבי רשיונות תקופה בינלאומיים והיא דרנה טיים נתיבי-אוויר. כי בה בשעה שטיים נתיבי-אוויר יכול להקביר משא ונוסעים ללא כל הנכחות בגורל המספומים רשאי טיים מסחרי ראשון להע בר משא ונוסעים רק במספומים חלקים מ" 13.650 ק"ג.

צבי קופרמן, גדנ"ע אוויר
עניין משפחתי
על הנבחו של א. שרונה בנתיב היה אתם מבנים את אברהם אבינו סתם אברהם בן-תרת ענינים (העולם הזה 769) בראייה מן התורה. זה לא נכון משום שאין ספק לא כתוב בתורה הביטוי אברהם בן-תרת. משום שאין התורה רוצה לייחס את אבי רהם אבינו שהניח את היסוד לאלוקות היחידה אל מרח שעבר אליליים.

אברהם שטינמן, תל-אביב
אבל אברהם (בן-תרת) ידע את הדיבר: ככד את אבין ואת אמך.

ה ש ע ר

כאשר יצא פאול גולדמן לריפורטז'ה על שיתוק הילדים היתה לו כבר תמונה ברורה של הצילום המיועד לשער גליון זה: ילד עם מכשירים על הרגליים, נשען על קביים. ואמנם, לאחר שצילם את התמונות הנוגעות לריפורטז'ה גופה, התרכז גולדמן על הילדים הנמצאים בשלב המתקדם יותר, המאפשר להם להלך בעזרת קביים וקביים. אולם משהוא התצלומים למערכת הוכח דבר שהמערכת פכר התנוסס בו: על אף כל התכנון והחישובים מופיע דבר בלתי צפוי. במקרה זה, הבלתי צפוי היה: תצלום לא-מבויים של ילדה קטנה שעה שניסתה ללכת בין מעקי ברזל. בפשטותו ובקוצמת האנושות שלו עלה תצלום זה על כל אשר יכול היה מישור לביים. הוא נבחר לתמונת השער.

העולם הזה 773

חזן אחרת, מעורה במציאות המרחב, אפשר היה להפיג את המתיחות ולהקטין את הצבא בהדרגה. אולם זו טענה לממשלה, לא לצבא. הצבא אינו מנהל את המדיניות, ובתנאים קיימים יכול רק בוגד או טיפש להתחסס בי זנול לצרכיו. אך ישנן דרכים שונות להשיג את המטרה ששמה צבא חזק. אפשר למדוד כוחות של צבא במספר ה אנשים, או בכוח האש, או במידת הניידות, או בטיב הרוח. אסכולות שונות מחייבות תשובות שונות וסותרות. ועל כך, כאמור, אין בארץ ויכוח.

מחסור אפשרות להתוכח, אפשר רק לה עיר הערות. דומני שמעט מאד אנשים מסתכלים בצד השני של המטבע: השפעת חובת השירות על התפתחות האדם ועתיד האוכלוסיה. אדם המתקרב לגיל 18 שוב אינו מתכנן בארץ תכניות לגבי עתיד חייו. ביודעו שמ מלא עליו למסור עוד מעט שנתיים וחצי לצבא, הוא דוחה את המחשבה עד לגמר שירותו. בפשטו את המדים הוא כבר בן 20, ושוב אין לו חשק להתחיל את חייו מחדש, ללמוד מקצוע מראשיתו. מן הסתם כבר פיקד על אנשים, ושוב לא מתאים לו להיות שר ליה.

ייתכן שהמצב היה קל יותר לו היתה חובת הגיוס חלה בגיל מאוחר יותר, למשל בגיל 20 או 21. הדבר היה נותן אפשרות לצעיר להקנות לעצמו ארגוני עבודה ולהתבסס במקצוע מסוים לפני ההפסקה הגדולה בחייו. אולם כמעט ואין אפשרות לשנות את גילי הגיוס. הסובל השני הוא המשק. הצבא הוא שירות תונני, אך אין הוא שירות יוצר (פרס לנח"ל, עליו נייחד את הדיבור באחד הגליונות ה קרובים). הוצאת חצי שנתון נוסף מן המשק, והעברתו למדי הצבא, עשויה להשפיע על כוח התפוקה של המדינה, דבר שיש לו חשיבות לגבי כושר ההגנה שלה. כל ההחלטות הגורליות האלה נתונות בידי האלופים, חצי תריסר חברי כנסת ואדם אחד: דוד בן-גוריון. הויכוח הגלוי במליאת הכנ סת בתנאים אלה אינו אלא הצגה חסרת-תוכן. אנחנו, וחבריו הצעירים אשר ששה חדשים של חייהם הונחו על כפות המאזניים, היינו שוארים יותר לוא היה ניתן לנו להבין את המציאות, לקבוע לעצמנו דעה ולהתוכח עליה. ייתכן שהדבר היה גם מוסיף משהו למוראל.

אין כל ספק שמדינת ישראל זקוקה לצבא חזק. וייתכן שהוא היתה לממשלה מדיניות

2/6 י"ב

ה ש ע ר

כהתאם למסורת שהחל בה בשנה שעברה יבחר "העולם הזה" בראש השנה באיש השנה — האדם אשר השפיע, לדעת המערכת, במידה הרבה ביותר על היריעות של השנה, אם לטובה ואם לרעה.

כמו כן יבחר "העולם הזה" באנשים שכדו ביותר בשטחים השונים בארץ משך השנה — בסופר, בעיתונאי, ברופא, בעורך-הדף, במדינאי, בח"ב, בשחקן, בפושע, באיש המדע ובאיש הצעיר — של תש"ב.

קוראי העתון מוזמנים לשלוח למערכת את הצעותיהם למינויים אלה.

ה ש ע ר

ה ש ע ר

ה ש ע ר

ה ש ע ר

ה ש ע ר

לפי צעירים שהדבר נוגע להם יפתחו השבוע את העיתון מתוך תקווה למצוא בו דברי פרשנות על עניין חיוני: הארכת תקי סת השירות של מגויסי צה"ל. צעירים אלה יתאכזבו. הם לא ימצאו בגליון זה, ובכל גליון אחר של העולם הזה, שום הערכה על החלטה זאת. יש לכך כמה סיבות. אולם הסיבה העיקרית לגבנו היא: אין בידינו כל נתונים שיאפשרו ויכוח הונן ואובייקטיבי על נושא זה. יתר על כך, אני סמוך ובטוח שגם לשום אדם אחר בארץ, יהיה עיתונאי, ראש מפלגה או חבר כנסת, אין הנתונים הדרושים. הם נמצאים אך ורק בידי שר הבטחון וראשי צה"ל.

עמים שונים מתייחסים אל צבאם בצורה שונה. ישנן מדינות — כגון גרמניה ויפאן בעבר — בהן אין ויכוח ציבורי על הכוחות המוריינים. ההנחה היא שהצבא נעלה מעל לכל ויכוח, ואל לו לאזרח נחות-הדרגה לדבר עליו, להטיל ספק בחכמתם חסרת-הגבולות של הגנרלים. בברית-המועצות שורר מצב דומה, אולם המפלגה, שהיא מוסד אזרחי, מותחת בקורת על הצבא ועל קציניו. שום מרשאל של ברית-המועצות אינו יכול גם לחלום כי הוא עומד מעל למזכיר המפלגה. בארצות הדמוקרטיות הערביות פתוח הצבא לכל ויכוח. לאדם מן החוץ נדמה לעתים קרובות שהביקורת הקטלנית הנמתחת בעיתון נים ובפרסלמגזטים על גנרלים ומרשלים, אפילו בעניינים מקצועיים גרידא, עוברת את הגבול. אולם האנגלים והאמריקאים יודעים שהדבר כדאי. את אשר הם מעמידים בסודיות, הם מרוויחים ביעילות.

צבא הכפוף לביקורת ציבורית הוא צבא יעיל. ומידת היעילות של צבא קובעת בעת מלחמה אם רבבות ומיליונים יחיו או ימותו.

צבא ההגנה לישראל אינו גורס כך. הוא שם את הדגש על הצורך בסודיות, ולפיתך אין בארץ שום ויכוח על הצבא. אף שיש ישיב דיונים מתמידים בצמרת הצבא עצמו, אך דיון בתוך ארגון משמעותי שונה לגמרי מויכוח בקרב אנשים בלתי-תלולים. המוסד היחיד בארץ המוסמך להתחכח, ועדת הבטחון של הכנסת, מורכב מאזרחים שסיונים הצבאי בצה"ל קרב לאפס, או שאינו קיים כלל.

אין כל ספק שמדינת ישראל זקוקה לצבא חזק. וייתכן שהוא היתה לממשלה מדיניות

ה ש ע ר

ה ש ע ר

ה ש ע ר

ה ש ע ר

ה ש ע ר

ה ש ע ר

ה ש ע ר

ה ש ע ר

ה ש ע ר

ה ש ע ר

ה ש ע ר

ה ש ע ר